

Izhaja

v sak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista „Mir“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inzerate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXX.

Celovec, 28. prosinca 1911.

Št. 4.

Razburjena javnost.

Javnost se je pečala z razpustom političnega društva več, nego je moglo biti ljubo koroški deželni vladi. V slovanskih političnih krogih v Avstriji je vzbudil ta čin barona Heina ogorčenje. Dr. Šusteršič je v imenu „Slovenskega kluba“ stavil v državnem zboru sledeči interpelaciji: „Z odlokom od 8. I. 1911. št. 139 je c. kr. deželna vlada v Celovcu razpustila „Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ in za ta korak v pretvezo navedla edino dejstvo, da je društvo priredilo privatno ljudsko štetje na Koroškem po svojih zaupnikih. Ničnost te pretveze (izgovora) je za vsakega napol nepristransko mislečega čisto jasna in zato je mogoče konstatirati samo golo dejstvo, da je deželna vlada v Celovcu storila nezaslišan čin nasilnosti s frivolnim zapostavljanjem pravice in postave. Podpisani stavijo zato nujno vprašanje: Hoče g. minister takoj storiti postavno remeduro?“ — Druga interpelacija se glasi: „Povodom razpusta „Kat. polit. in gospod. dr. za Slovence na Koroškem“ od deželne vlade v Celovcu je naslovil tajnik razpuščenega društva kot privatna oseba informativni brzojavki na praško „Union“ in na „Slavisches Tagblatt“ na Dunaju. Brzojavki je c. kr. poštni in brzojavni urad v Celovcu ustavil. Podpisani vprašajo zato: Hoče g. minister nemudoma storiti potrebne korake proti postopanju c. kr. poštnega in brzojavnega urada v Celovcu in zasigurati svobodni brzojavni promet?“

Razume se, da je ta korak „Slovenskega kluba“ vznemiril barona Heina in nemške nacionalce. „Freie Stimmen“ skušajo zelo nerodno Heinov korak opravičiti, kar divjajo in psujejo, ker nimajo kaj pametnega povedati. Dunajski „Vaterland“ je ponatisnil v celoti članek iz „Uniona“ in pristavil: „Da se bodo k temu poklicani krogi zglasili, je neovrgljivo. Če koroški deželni predsednik res na ta način zastopa intencije vlade v njemu zaupani kronovini, potem se baron Bienerth ne sme čuditi nasprotstvu pri Slovencih.“

Nemškonacionalni listi so pisali o zadevi zelo strupeno. „Grazer Tagblatt“: „Sicer je bilo društvo na to pripravljeno. Kajti oblast ni videla ne knjig, ne premoženja društva. In „Slovenec“ odkrito agitira, da se naj vzdrži vse tozadevne zveze in vsa poročila pošlje dr. Brejcu osebno. Razumejo to: prej se je naslov glasil: „Dr. Brejc, društveni predsednik“, sedaj pa: „Dr. Brejc, odvetnik“. . . . Formelno je društvo razpušчено, v istini pa ne!“

„Freie Stimmen“ so ostale tudi to pot zveste svoji stari taktiki: lagati, zavijati, sumničiti in hujskati! Pišejo: „Društvo je napelo vse sile, da bi uplivalo na izid državnega ljudskega štetja in ga pačilo. Dasi zakon o ljudskem štetju izrecno določa, da se mora navesti v števni polah občevalni jezik, torej jezik vsakdanjega občevanja, ne pa materni jezik (kakor da bi društvo ne bilo tega izrecno poudarjalo! Hinavci, primite sebe za nos! Ured.), so slovenski agitatorji, na čelu jim seveda slovenska duhovščina, klicali nebo in pekel (grozno!), da bi vse, ki imajo le kako slovensko se glaseče ime, s sredstvi pregovarjanja, pa tudi golega izsiljevanja pridobili za to, da vpišejo slovenski občevalni jezik.“

„Freie Stimmen“, med Slovenci v zadnjem času znane kot „svobodna lažnivka“, so to pot sploh strašno razburjene. Dr. Brejc preveč križa načrte nemškega Volksrata in barona Heina, kajneda? Zato očita „kranjskim hujskačem in njihovim pomočnikom“, da so z „vabami in pretenjem“ dosegli, da so se upisovali s slovenskim občevalnim jezikom. Kdo bi se ne smejal! Kaj smo pisali že zadnjič? Tat, ki hoče ubežati, kriči: „Držite ga, držite ga!“ Pozvali smo nasprotnike, da naj navedejo dejstva in ne sumičijo in lažejo na splošno, in „Fr. St.“ niso imele

boljših in bolj značilnih dejstev, nego „vnebovpijoče“ dejstvo, da so se knezoškofjski kancelar, dva stolna korarja in neki učitelj na nemški šoli upisali s slovenskim občevalnim jezikom! Ali so to tista izsiljevanja, grožnje, pačenje, vabe, pretnje in Bog ve kaj še vse?! „Höher geht's wirklich nimmer!“ joče „svobodna lažnivka“. Res grozno, strašno, svet se bo podr! ker je upisalo šest Slovencev, ki v zasebnem življenju, torej ponavadi govorijo več slovenskega nego nemškega, slovenski občevalni jezik! Učeni gospodje pri „Fr. St.“ so izgubili menda že vso pamet! Gotovo mislijo, da govorijo slovenski samo še kaki drvarji in oglarji! Zdi se jim že nemogoče, da bi kak Slovenec postal — učitelj, stolni korar ali celo kancelar, ne da bi postal izdajica svojega naroda, in da bi se še upal črhiniti slovensko besedo, če je v kaki višji službi! Zelo značilno za koroške razmere! Naj se potolažijo! Slovenci smo imeli že toliko visokih glav, ki se niso sramovale svojega materne jezika, da se „učenjacom“ pri „Fr. St.“ niti ne sanja! In v tolažbo jim povemo, da jih bomo imeli še več, ker smo za polovico več vredni in sposobnejši v javnih službah nego Nemec, ki tolče samo svojo ljubo nemščino. Ali nacionalci res niso imeli nobenega boljšega dokaza? Bolje biti tiho, nego se tako blamirati.

Sicer pa še enkrat pozivamo: Ven z materijalom, ki ga imate, ven z dejstvi! Povemo vam, da bomo na vsakega odgovorili in pokazali ravno na teh posameznih slučajih, kje da je izsiljevanje, uplivanje itd.

Za danes navedemo samo nekaj značilnih slučajev iz Celovca, kjer so našli toliko Slovencev, da magistratovec grozno boli in jih zdaj dan za dnevom kličejo na magistrat in s tem na vse odvisne, ki jih je ponajveč, upliva, da dajo spremeniti slovenski občevalni jezik v nemškega. **Imena vseh teh prizadetih oseb so na razpolago!**

Neka družina je napovedala „slovensko-nemški“ občevalni jezik. Mož je bil poklican na magistrat, kjer se mu je kratkomalo zapovedalo: „Streichen Sie slovenisch durch!“ (Slovensko prečrtajte!)

Neka nemška protestantska družina je hotela po sili slovensko služkinjo, ki izven hiše vedno in povsod govori samo slovensko, upisati za luteranko in Nemko. V pobožni deklici je kar vzkripelo, in je vendar še preprečila, da se je ni zapisalo za luteranko, a Nemka je morala ostati, češ „saj Nemcem služiš!“

Neki dijak je bil poklican na magistrat, in tam so z vso silo hoteli **izsiliti od njega** dovoljenje za črtanje slovenščine, češ „Klagenfurt ist deutsch.“

Neka žena, ki **ne zna besedice nemški**, je bila pozvana na magistrat in je vzela za — tolmača s seboj svojega sina. **In sin se je moral kot tolmač za trdo Slovenko še prepirati, da je njen občevalni jezik res slovenski! Seveda je bridko za magistratovec, če morajo priznati, da v „kerndeutsche Stadt Celovec“ morejo živeti ljudje, ki nič nemško ne znajo; saj je to silen udarec za namišljen trdo-nemški značaj celovškega mesta!** Sina samega je magistratovec obdeloval takole: „Sie sprechen doch nicht slovenisch im Umgang. Sie werden mich wahrscheinlich nicht verstehen. Ich meine die Umgangssprache. Denn in der Schule wird doch alles deutsch unterrichtet und Sie sprechen auch mit Ihren Schulfreunden meist deutsch.“ Dijak: „Ich bin ein Slovene und spreche zuhause nur slovenisch und mit den Freunden deutsch und slovenisch, wie es halt kommt.“ Uradnik pa le ni hotel razumeti in je silil v dijaka še naprej: „Sie tun es wahrscheinlich doch verwechseln. Sie werden mich nicht verstehen.“ Ko pa vendar ničesar ni mogel opra-

viti ž njim, je prišel neki starejši uradnik in rekel: „Sie sprechen in der Schule deutsch und mit Ihren Kameraden. Was Sie zuhause sprechen, ist nicht entscheidend.“ Ker pa se fant le še ni udal, je mož rekel, naj se napravi opazka „nicht gerechtfertigt“, to se pravi, da dijakova napoved ni opravičena. Ali ni to pravi škandal, ki bije v obraz postavnim predpisom?

Drug klasičen slučaj: Slovensko perico hoče magistratovec na vsak način prepričati, da govori nemško. Vpraša jo: „Sie können ja auch deutsch?“ Ona: „Ja, ich ein bisschen deutsch.“ Uradnik: „Sie haben ja eine Tochter, die im deutschen Geschäfte ist?“ Ona: „Ja, aber zuhause immer nur slovenisch.“ Nato se oglasi drug uradnik: „Ich kenne diese Frau, sie kann ganz gut deutsch“, na kar se je odrezala: „Ja, verderben.“

Nekega uradnika so omečili, da je dal popraviti slovenski občevalni jezik v nemškega, **z grožnjo**: „Sie müssen sich auch die eventuellen Folgen als Beamter vor Augen halten, wenn Sie darauf bestehen, daß slovenisch als Umgangssprache bleibt!“

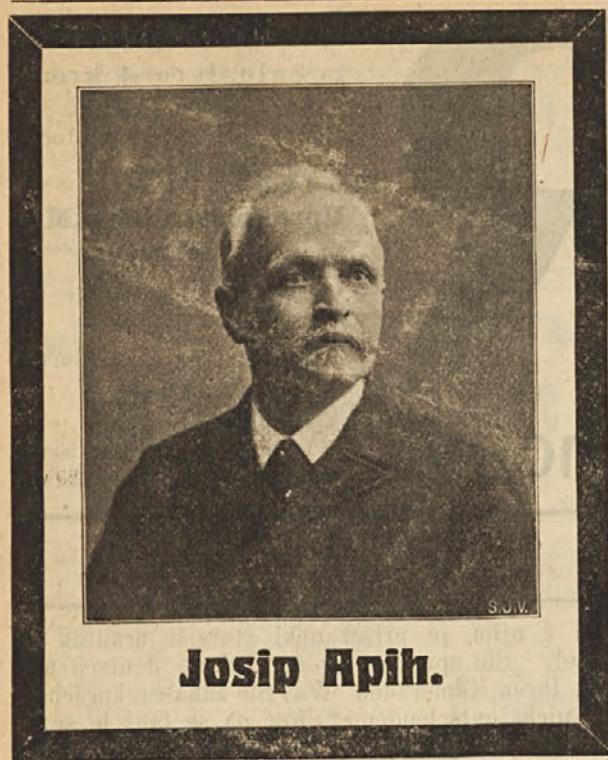
Neki Slovenki so upisali nemški občevalni jezik, ker je izpovedala, da je govorila z neko žensko, katera je za njo izpolnila števno polo, tedaj nemški. Na tak način naredimo mi lahko tri četrtine Celovca slovenskega. Saj se skoro v vseh trgovinah govori slovenski, ob četrtkih celo več slovenskega kakor nemškega.

Navedli smo za enkrat samo par slučajev, drugi pridejo še prihodnjič na vrsto. Grom in strela bi klical ves nemški tabor, ko bi se le en podoben slučaj dogodil na slovenski strani. Javnost pa spozna iz gorajšnjih slučajev, kako postopa celovski magistrat! Razume se, da nam ni znanih mnogo, mnogo slučajev. Saj se je kar po vrsti klicalo Slovence na magistrat. Toliko da niso poklicali tja dr. Brejca in „Mirovega“ urednika. Toda kar še ni, se še lahko zgodi. V Celovcu je vse mogoče! Magistrat ima pač sredstva na razpolago, ki jih na pr. pisarna dr. Brejca nima, čeravno očitajo „Fr. St.“, da je dr. Brejc za časa ljudskega štetja otvoril v svoji pisarni „neke vrste postransko deželno vlado za Koroško“.

Od osrednje vlade pričakujemo, da bo koroškim škandalom naredila enkrat konec in začela pometati tam, kjer ponavadi riba začne smrdeti, to je pri glavi. Notranji minister, ki je 24. t. m. govoril v državnem zboru o zadevi ljudskega štetja, je izjavil, da se čuti prisiljenega glede na neštete interpelacije v zadevi ljudskega štetja, dati nekatera pojasnila. Izjavil je, da je vlada vse organe, zlasti glede občevalnega jezika svarila in števni komisarjem naročila, da morajo popolnoma nepristransko postopati. Na Koroškem pa tega niti deželna vlada, ne njeni podrejeni organi, ne nemškonacionalni števni komisarji niso upoštevali; njihovo merilo so bile zahteve Volksrata. Opozarjamo še posebno na celovski magistrat, na nečuvem ponk števni komisarjev v Trgu in Št. Vidu. Minister je izjavil, da je vlada ukazala vse take slučaje najstrožje preiskati, ter poskrbela, da se izvedejo vsi potrebni popravki, proti števni komisarjem pa, ki so kršili svoje dolžnosti, pa se bo uvedla najstrožja preiskava, poklicali jih bodo na odgovor in če se izkaže njih kričda, bodo kar najstrožje kaznovani. Če je minister govoril resno, potem naj najprej pomete z deželnim predsednikom, potem naj obračuna s celovskim magistratom in po vrsti z drugimi „nepristranskimi“ števni komisarji.

Hein mora iti!

Pristaši, zaupniki, širite „Mir“!

Josip Apih.

Nemila smrt je vzela iz naše sredine moža, ki ga ne bomo mogli nadomestiti. V soboto, dne 21. januarja, smo g. prof. Josipa Apih spremili k zadnjemu počitku na mestnem pokopališču v Trdnjavi pri Celovcu. Zbralo se je ogromno število prijateljev in znancev, da izkažejo ranjkemu zadnjo čast in izrazijo rodbini iskreno sožalje. Zastopano je bilo veliko število slovenskih rodoljubov, ki za pokojnikom v prvi vrsti žalujejo, prišlo pa je tudi veliko število srednješolskih profesorjev ter učiteljev in učiteljic, ki jim je bil skoz dolga leta blagi pokojnik vzgojitelj, prijatelj, pomočnik in svetovalec v vseh težkočah. Slovensko delavsko društvo je zapelo, ko se je truplo ranjkega blagoslovilo v Mohorjevem domu ganljivo pesem: „Blagor mu.“ Ker je ob enem bil pogreb drugega profesorja tukajšnjega učiteljskega, je šolska mladež čakala pogrebni spreved na pokopališču. Ko se je položila krsta v hladno zemljo in so se odmolile pogrebne molitve, spregovoril je č. g. mšgr. V. Podgorc pokojniku v častni spomin: „Ne bilo bi pravično, da se danes poslovimo od groba molčeči, kajti mož, ki smo ga dejali k zadnjemu počitku, bil je izvanredne veljave. Bil je mož učenjak, kot jih je malo. mož, ki si je pridobil premnogo zaslug po svojih znanstvenih spisih, ki jih je objavljaj v slovenskih znanstvenih revijah, a tudi v Koroškem zgodovinskem časopisu, v „Karintiji“. Bil je pa tudi mož vernik, veren kakor je le otrok veren in je v tem posnemal vse velike mislece. Iz te vernosti je izviralo bogato karitativno delovanje. Ker je bil mož vere, svojim učencem in učenkam ni bil le učenik, marveč vzgojevalec in njegov spomin bo nepozaben vsem učencem in učenkam, ki so občudovali blagega svojega profesorja. A tudi potem še, ko je moral vsled bolehnosti opustiti redno delovanje v šoli, je ostal v tesnem stiku s šolsko mladino, vedno so prihajali k njemu, on pa je dajal iz svojega, je nabiral pri prijateljih, da pomaga, kolikor mogoče. Danes stojimo ob grobu tega moža in čujemo grozne besede: „Memento homo, quia pulvis es et in pulverem reverteris!“ Ali je mogoče, da je človek, vladar sveta, le prah? Ne, ni tako! Vera nas uči Gospodove besede: „Jaz sem vstajenje in življenje, kdor v mene veruje, bo živel veekomaj!“ In Gospod je dejal Lazarju: „Lazar, naš prijatelj spi!“ Torej spanje je smrt in iz spanja se bomo zbudili k novemu življenju. Vera nam pa tudi pove, zakaj nas vse zadene grozna usoda: Človek se je uprl Stvarniku, Stvarnik ga kaznuje: „Morte merieris“, — umrl boš! Ta tribut bomo plačali navzoči vsi, in ves svet ga bo plačeval do konca dni. Ker pa je smrt le spanje, verno srce preveč ne žaluje, marveč se tolaži v verskih resnicah in se v tihi žalosti poslavlja od grobov s krščanskim pozdravom: „Bog mu daj večni mir in pokoj in večna luč naj mu sveti.“

Blagi pokojnik, c. kr. prof. Apih zasluži, da se ga slovenski narod hvaležno spominja in dolžnost naših pisateljev je, da mu pišejo zaslužen životopis. Gosp. prof. Apih je bil profesor zgodovine. Bil je poseben poznavatelj novejših dobe. O tem pričajo njegovi mnogi spisi, zlasti lepa knjiga „Naš cesar“, ki jo je objavila Družba sv. Mohorja in znameniti spis „Slovenci in leto 1848“, ki ga je objavila Slovenska Matica. Znameniti so tudi njegovi nemški spisi, ki jih je objavljaj v Koroškem zgodovinskem časopisu, spisi ki se dvigujejo visoko nad vsakdanje blago, ki se ga navadno objavljaj. Blagi pokojnik

je tudi mnogo delal po raznih arhivih: na Dunaju, v Ljubljani in v Celovcu, žal, da mu ni bilo več mogoče, vse to obilno delo primerno porabiti in objaviti.

G. prof. Apih je najprej služboval v Novem Jičinu, kjer si je našel tudi blago družico za življenje. L. 1892. je prišel v Celovec na pripravnico. Kot učenik si je pridobil pri vseh dijakih po sijajnih svojih zmožnostih in po svoji temeljiti učenosti največje spoštovanje. Bile so v tisti dobi na pripravnici neugodne razmere, liberalizem se je bil globoko razpredel in ukoreninil. V teh razmerah je bil prof. Apih odločen pristaš veroučitelja in po njegovem nastopanju je bilo mogoče razmere polagoma zboljšati. Kot profesor na pripravnici je g. Apih spoznal, da je v Celovcu treba poskrbeti za višjo dekliško vzgojo in je ustanovil s pomočjo gospe deželne predsednika Schmidt pl. Zabierova višjo dekliško šolo. Nemškonarodna politika je g. Apiha pozneje od vodstva odstavila, „ker kot Slovenec ne more mladine vzgojiti v nemškem duhu“. V deželnem zboru je deželni predsednik sam dal Apihu znamenito spričevalo: „Da takega moža, kot je Apih, daleč čez koroške meje ni!“

Ministrstvo je poznalo svojega služabnika. Minister Gautsch je dal obljubo, da Apih pri prvi priložnosti pride na primerno zaslužno mesto. Ta obljuba se je izpolnila le v toliko, da je ministrstvo dalo g. Apihu neko „Verdienstzulage“ — a tudi to je nekdo v Celovcu zadrževal tako dolgo, da se je enaka doklada dobila tudi za nemškonarodnega profesorja, o katerega zaslugah nikdo ne ve nič. Rastoče sovraštvo in brezobzirno nasprotovanje je napotilo blagega profesorja, da zapusti državno službo in stopi v pokoj. A ne v pokoj. Ustvaril si je svojo šolo: zasebno učiteljsko pri Uršulinkah v Celovcu, ki ga je vodil in se ga je veselil do zadnjega dne, ko ga je namenjenega iti v šolo k Uršulinkam, zgrabila in podrla nemila smrt v veži Mohorjevega doma.

Po smrti dolgoletnega ravnatelja Družbe sv. Mohorja g. Šimena Janežič, je odbor Družbe z veseljem sprejel g. profesorja kot novega odbornika in mu je izročil Družbino blagajno. Ta svoj posel je blagi pokojnik opravljal z mladeniško gibčnostjo in je skrbel za Družbo kakor zamore skrbeti le oče za svojo družino. Živahno se je zanimal za vse družbine zadeve: za pisatelje in umetnike, za delavce, ki jim je bil sočuten prijatelj in blag svetovalec, bil je vnet za Družbin napredek in posebno goreč za vse koroško slovensko gibanje, za razna društva in razne priredbe.

Pri toliki živahnosti in življenski energiji nikdo ni mislil, da tako kmalu dozori smrtna kal, ki jo je blagi pokojnik že leta nosil v sebi in je vedel zanjo.

Naj blagi pokojnik sprejme zdaj od vsepravičnega Sodnika zaslužno plačilo za neumorno delovanje, slovenski narod pa mu naj ohrani časten in hvaležen spomin!

Naj v miru počiva!

Dnevne novice in dopisi.

Častnim občanom občine Tolstivrh je tamošnji občinski odbor v svoji seji dne 17. jan. t. l. soglasno imenoval naša neustrašena in neumorna voditelja, gg. poslanca Fr. Grafenauer in dr. Janka Brejca. To pa v priznanje velikih zaslug, ki sta si jih imenovana pridobila za koroške Slovence, in v dokaz neomajnega zupanja, ki ga uživata med ljudstvom. To imenovanje je ravno ob času, ko nemška vlada po baronu Heinu steguje svoje prste po pravicah koroških Slovencev, dokazuje vsemu svetu, da se tudi koroški Slovenec ne da več strahovati po kakem nemškem valpetu, naj sedi tudi v vladni palači! Častno je to imenovanje za nova častna občana, častno pa tudi za občino, ki se tako zaveda svojih narognih dolžnosti!

Namesto venca na krsto svojega prijatelja prof. Apih-a je daroval g. Fr. Sadnikar „Podpornemu društvu za slovenske dijake na Koroškem“ 20 kron. Iskreno hvalo za to bladođušno darilo izreka odbor imenovanega društva.

Značilno! Neki župnik iz celovške okolice je hotel pogledati v številne pole pri celovškem okrajnem glavarstvu, ker mu jih domača občina ni hotela dati na upogled. Kljub temu da je ravno isto okrajno glavarstvo svoj čas izjavilo, da je upogled v številne pole vsakemu na razpolago, ker je ljudsko štetje javna zadeva, je zahtevo dotičnega župnika zavrnilo, češ da tisti, ki hoče upogledati v pole, naj sam pride, ali pa, če hoče za njega župnik upogledati, naj pri-nese notarsko legalizirano pooblastilo od njega. Kako se gospodje bojijo, da bi Slovenci vendarle ne izumrli! Vsak komentar (razlaga) je odveč!

„Klagenfurter Zeitung“ in Heinova laž. Uradna „Klagenfurter Zeitung“ je objavila v 16. številki sledeč popravek g. dr. Brejca: „Klagenfurter Zeitung“ je v svoji izdaji dne 16. t. m. pod zaglavjem: K razpustu katol. političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem, objavila izjavo, po kateri da je bilo imenovano društvo razpuščeno na podlagi § 20 društvenega zakona, ker je delalo proti določbi tega paragrafa s tem, da si je s prireditvijo posebnega ljudskega štetja in z drugimi svojimi posegi v zadevo ljudskega štetja prisvajalo avtoriteto (zakonito oblast) v eni panogi državne izvršilne (izvršilne) oblasti. Nasproti temu popravljaj, da je bilo glasom dostavljenega mi dekreta c. kr. deželne vlade z dne 8. prosinca t. l., število 130/pres. imenovano društvo samo zaradi tega razpuščeno, ker da je priredilo in izvedlo zasebno ljudsko štetje v občinah Kotmaravas in Šmarjeta v političnem okraju celovška okolica in si s tem prisvajalo avtoriteto v eni panogi državne izvršilne oblasti. Da bi bilo zakrivilo društvo sploh kake druge posege v zadevi ljudskega štetja, ni v razpustilnem dekretu niti s črko omenjeno.“ — Kako bo baron Hein to kľofuto prenesel, ne vemo. To pa vemo, da bi bil po tem razkritju Hein povsod drugod nemogoč, razun na Koroškem, kjer je cesarjevemu namestniku celo javno lagati dovoljeno. Baron Hein, ali boste pustili „lažnika“ na sebi obsedeti?

Vladno prizadevanje zastran ljudskega štetja. Vladi so pritožbe zoper nepravilnosti pri ljudskem štetju od slovenske strani silno neprijetne. Zato se trudi na vse kriplje, navidezno dokazati, da so slovenske pritožbe neopravičene in da bi mogla potem na splošno kričati, da so se pritožbe izkazale kot neutemeljene in da je bilo ljudsko štetje pravilno izvedeno. Zato so tozadevne preiskave poverjene ravnostim ljudem, ki so nam prej storili krivico. Da ti ne bodo pljuvali v svojo skledo, je vsakemu jasno. Zato uplivajo pri preiskavah s sredstvi, ki služijo njihovemu namenu. Njihova sredstva so uplivanje na vse mogoče načine in nečuten terorizem! Razume se, pa tudi, da bodo vlada in okrajna glavarstva storila vse, da bodo same sebe oprala. Pač vsi krivci delajo skupno, roko v roki, da bi mogli pred svetom reči: Slovenske pritožbe so neopravičene.

Kakšen duh vlada pri celovškem okrajnem glavarstvu. Pri celovškem okrajnem glavarstvu je vodil priprave za ljudsko štetje strastni nemški nacionalni komisar Wolsegger po načelu, da se na Slovence ni ozirati, ker itak izumirajo. Mož je bil najbrž pričujoč pri kaki seji nemškega „Volksrata“ kjer se je storil sklep, da se mora pri ljudskem štetju dokazati, da — na papirju — gine slovenstvo na Koroškem. Da to doseže, je ta mož ravno na najkočljivejših krajih dosledno imenoval same zagrizene nemškonacionalne agitatorje za števne komisarje. O pritožbi Slovencev zoper te komisarje in zoper štetje teh komisarjev pa odločuje — zopet ravno ta uradnik. Prihodnjič bomo razkrili še druge strani uradne „nepripravnosti“ tega moža.

Nacionalci med sabo zaradi mestnega gledališča. G. c. kr. deželni svetnik v p. Pavel Preschern je objavil v nekem celovškem listu sledečo izjavo: „Gospod župan celovski je v seji občinskega sveta dne 30. grudnia 1910 utemeljeval predlog za povišanje cen za prve parketne se-deže v mestnem gledališču s tem, da mora tisti, ki sedi v prvi vrsti z monoklom, temu primerno več plačati, in je iz tega čisto splošno sklepal, da imejtelji prvih parketnih sedežev sedijo tam le, da delajo „Pflanz“, (se postavljajo) in da „bi morali taki ljudje več plačati, zakaj mi obdačimo le luksuz (potrato) in Pflanz“. Jaz, ki sem 17 let abonent (naročnik) parketnega sedeža v prvi vrsti, in drugi obiskovalci prvih sedežev smo smatrali to postopanje gospoda župana nasproti osebam, ki ne zaostajajo za njim glede izobrazbe, stanu in uživati splošnega spoštovanja, za žaljivo. Zato sem pozval g. župana pismeno, da te izjave prekličje in se primerno opraviči. To se ni zgodilo, in na mojo pismo zahtevo na noben način ni reagiral. Zato sem žal prisiljen, spraviti to zadevo v javnost, ki ji prepuščaj, da si o tem naredi svojo sodbo.“ — Saj smo rekli, da se bodo prizadeti gospodje županu Metnitzu za njegovo ljubeznjivost pošteno zahvalili.

Kako pozna „Korošec“ Koroško! „Korošec“, ki se imenuje list za koroške Slovence, je poročal — 21. januarja 1911, da je „iz Kota v Ziljski dolini izginil daleč naokrog znani nadučitelj A. Martinjak“. „Mir“ je poročal o zadevi že 17. grudnia 1910. Za njim je pricapljal počasi čez dolgo časa dnevnik „Kärntner Tagblatt“, iz katerega je „Korošec“ očitno povzel svojo notico. „Korošec“, list za koroške (!) Slovence, pa ni vedel kaj je „Egg“ in ga je prestavil (menda je mislil na Ecke, to je vogel) v — „Kot“. Tako

Imate bolečine?

Revmatične, protinske, v zobeh, glavobol? Ali ste se po prepihu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine utehajati, lekajoči in krep-čajoči Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“. Ta je v resnici dober! To ni samo reklama! Dvanajsterica za poskušnjo 5 kron franko. Izdelovatelj samo lekarnar Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvatsko).

je slavnoznano glasilo peterih slovenskih liberalcev na Koroškem požrlo prelepo slovensko Brdo in ga prekrstilo v „Kot“. Žal je nasedel „Korošcu“ „Slovenec“, ki je to „staro“ novico iz „Korošca“ ponatisnil. Dober nauk! „Korošec“, idi raje k liberalnemu korzorciju „Gorenjca“ v Kranj, pusti Koroško pri miru, ker je ne poznaš in ne farbaj Korošcev, da boš postal tednik, če dobiš par sto naročnikov več.

Pri občinskih volitvah v Globasnici je zmaga slovenska stranka v vseh treh razredih.

Umrli je soproga računskega podčastnika gospa Katica Habjan. V slovenskih krogih je bila vsled svoje ljubeznivosti zelo priljubljena. N. p. v m.

Smer našega delovanja mora stremeti za tem, da se vsi sestavni deli našega naroda točno in pravilno razvijajo in vzporedno napredujejo. Edino tako nam je mogoče rešiti narod propadanja in ga iztrgati iz rok vsiljivih tujcev. Geslo: „Svoji k svojim“ naj vodi vsako našo stopinjo. Zato priporočamo vsem slovenskim rodbinam prav toplo izdelke Kolinske tovarne za kavine primesi v Ljubljani, katera se prodaja v korist „Slovenske Straže“.

Velikovec. (Za lutrovstvo se jim gre.) Lutrovske „Freie Stimmen“ z dne 9. t. m. pišejo v svojem članku: „Wie windische Geistliche einen deutschen Priester behandeln“ med drugim tudi to-le: „Kajti kakor radi Almerja pri pridigah poslušajo, tako malo želijo, viditi na prižnici politikujoče govornike pri zborovanjih.“ Kakšna hinavščina! Kaj takega je zmožen edino nemško-nacionalen farizej! Natančno pred dvema leti je bilo, ko je prišel k piscu teh besed nek popolnoma pristen Nemec, kakršnih se mora v Velikovcu s povečalnim steklom iskati, in govoril je natančno takole: „Ti, slišal sem, da je danes v Velikovcu evangelska (lutrš) božja služba; kje pa jo imajo?“ Nato jaz: „Da, to sem tudi jaz zvedel in kolikor vem, jo imajo vedno v občinski hiši, kar je gotovo škandal, ker občinsko hišo vzdržujejo katoličani!“ Nato me vpraša Nemec: „Koliko pa je protestantov tukaj in koliko se jih udeležuje te lutrš-božje službe?“ Jaz mu odgovorim: „Protestantov je z otroki vred k večjemu deset do petnajst; pa vendar, kakor sem izvedel, se jih precejšnje število udeležuje evangelske božje službe.“ „A tako,“ pravi Nemec, „torej gredo tudi nemški katoličani k tej evangelski (lutrš) božji službi! Poprej so vedno govorili, da raditega ne hodijo v katoliško cerkev, ker ni nemškega duhovnika; sedaj pa imajo nemškega duhovnika (namreč katheeta g. A. Almerja), pa vendar ne pridejo v katoliško cerkev, pač pa gredo k lutrš-pastorju. Ti, bodi tako prijazen in piši to v časnik!“ Moj odgovor je bil: „Bom storil to.“ (Toda zraven sem si mislil: „Prej ne, dokler ne bodo dali nasprotniki temu povoda, ker katoliški Slovenci nočemo napadati, mi se le branimo.“) In kar mi ti omeniš, je tem bolj značilno, ker sedaj nemški (?) Velikovčani nimajo samo nemškega duhovnika, ampak tudi duhovnika, ki lepo pridiguje, in kar je največ vredno, ta gre tudi v njih družbo, in vendar imajo pastorja rajši, kakor pa nemškega katoliškega duhovnika.“ Natančno tako sva govorila takrat s pristnim Nemcem. Njegovega imena nočem izdati, ker bi s tem spravil v največjo zadrego dotičnega Nemca samega, zraven pa tudi nemške Velikovčane in nemški „Volksrat“. Navedene besede pristnega Nemca same obsodijo velikovške posili-Nemce. Nemško-nacionalnim učiteljem in uradnikom in nekaterim zaslepljenim meščanom se ne gre za katoliško vero in nemškega katoliškega duhovnika („Pfaff bleibt Pfaff“), ampak samo za lutrš-nemškutarijo, katero je že modri vzgojitelj škof A. M. Slomšek obsodil iz besedami: „Ni je grši reči na svetu, kakor je nemškutar.“ Taki so torej farizeji pri „Freie Stimmen“ in „Bauernzeitung“. Nemec sam vas obsodi. Pa nikar nas ne pozivljajte, da vam imenujemo ime tega Nemca, ker potem bo razočaranje še večje. Nemški pesnik pravi: „Die Geister, die ich rief, die werd' ich nun nicht los.“ Velikovški Slovenci pa pravijo: „Kristus ni farizejev spreobrnil, g. Almer pa Velikovčanov ne bo.“ Pribiti pa moramo resnico, da je v Velikovcu med Nemci mnogo dobrih in naše besede nikakor niso naperjene zoper te dobre Nemce, ampak edino le zoper hinavce, ki so pri denarju najboljši katoličani in tudi še Slovenci, za hrbtom pa praskajo kakor mačke. Proč z nemško-nacionalnimi (za lutrš-vero navdušenimi) učitelji in uradniki, in v Velikovcu bo vladal najlepši mir med Slovenci in Nemci!

Medgorje. (Pogreb.) Dne 21. t. m. opoldne smo pokopali staro p. d. Koračinjo na Rutah, Barbaro Rubentaler. Rajna je bila stara 72 let, a brez otrok, toda zapustila je moža in lep spomin svoje dobrotljivosti za cerkev. Novo okno in stopnice na kor je skoro sama poplačala! Črez štiri leta v postelji je verno trpela! N. p. v m.

Blato. (Ljudsko štetje.) Pri ljudskem štetju se je v naši občini naštel celih 44 Nemcev, oziroma ljudi z nemškim občevalnim jezikom.

Ali na kak način? Poslušajte! Pri „Štefanovi“ kmetiji na Blatu, ki je sedaj last g. Metnitza v Pliberku, je števni komisar, pliberški davkar g. Einhauser, vprašal slovenskega najemnika gostilne: „Kako pa govorite z gosp. Metnitzem, če pride iz Pliberka?“ Ta mu je odgovoril, da nemško. In — čujte in strmite — Einhauser zapiše nemški občevalni jezik ne samo za celo družino najemnikovo, ampak tudi za vse posle in delavce, kar jih je pri hiši, ne da bi jih prej vprašal, med tem, ko marsikateri izmed teh uslužbencev nemški niti ne zna. — Tudi vpokojeni učitelj Pavlič v Nončivasi je napovedal za vse svoje posle nemški občevalni jezik, dočim ena izmed njegovih dekel, ki se je še le na Silvestrovo priselila k njemu, niti besedice ne ume nemški. To svojo neresnično izpoved je moral pozneje sam preklicati pred revizorjem iz Velikovca. In ta človek, ki je torej pri ljudskem štetju ravnal čisto protipostavno, je bil celo števni komisar v libuški občini. Proti takim gorostasnim nepostavnostim smo se seveda pritožili na okrajno glavarstvo, katero je tudi kmalu poslalo revizorja, ki je ljudsko štetje v omenjenih slučajih revidiral in popravil v smislu resnice. Tako upamo, da bodo iz naše slovenske občine srečno izginili tisti Nemci, ki nemški ne znajo.

Nončaves. (En „čistokrvni“ Nemec.) Na naši vasi je kmet, ki čuje na ime Gašpar ali Riedl. Poslušajte, kako jo je ta človek zmazal pri ljudskem štetju! Zatrjeval je in rotill se vprico števne komisarja, da je in ostane Nemec, zraven pa revež niti vedel ni, kako se glasi slovenski „bratranec“ v nemškem jeziku, in je celo sam priznal, da s svojimi domačini občejuje slovenski, drugod pa da je Nemec. Števni komisar, Einhauser je seveda vkljub temu zapisal nemški občevalni jezik. Ali prišel je revizor in je iz nemškega „Gaschperl-na“ naredil zopet slovenskega Gašparja. O Gašpar, Gašpar! Herr Gaschbär wos hast „bratranec“ auf tajč? Niks wissen? Mogoče pa to že „zbarate“ do prihodnjega ljudskega štetja?

Guštanj. Igra „Trije tički“, ki so jo igrali dne 22. t. m., se je prav dobro obnesla. Igralci so svoje vloge izvrstno rešili, mojster med njimi je bil priznani igralec g. Abraham iz Prevalj. Ker je bil čisti dobiček namenjen na polovico „Slovenski Straži“ (druga polovica C. M. Dr.), so se veselice udeležili tudi prevaljski tamburaši, ki so nam napravili prijetno zabavo. Presenetili so nas z izborna izvežbanim zborom in krasnimi grli slovenjegraški pevci. G. dr. Gosak, koncipient pri g. dr. Müllerju, je govoril o zatiranem slovenstvu, g. učitelj Pesek iz Št. Ruperta in g. dr. Bratkovič iz Slov. Gradca o pomenu C. M. Dr., seveda po svoje, in o knjižnici „Prosvete“. O pomenu „Slov. Straže“ seveda nobeden izmed gospodov ni črnil besede, tudi o razpustitvi političnega društva se jim ni zdelo vredno čriniti besede; morda jim je to prav ali pa menijo, da nam tega ni treba vedeti. Glede hvaljene knjižnice bi opozoril stariše, da naj pazijo, kakšne knjige da dobivajo otroci tam. V bližini poznamo namreč tako knjižnico, iz katere se posojujejo otrokom pohujšljivi in naravnost nesramni romani. Take knjige ne bodo vzgojile otrok v katoliške in značajne može in žene, neznačajnejšev pa imamo na Koroškem itak že preveč! Vsem slovenskim fantom in dekletom kličem zategavoljo:

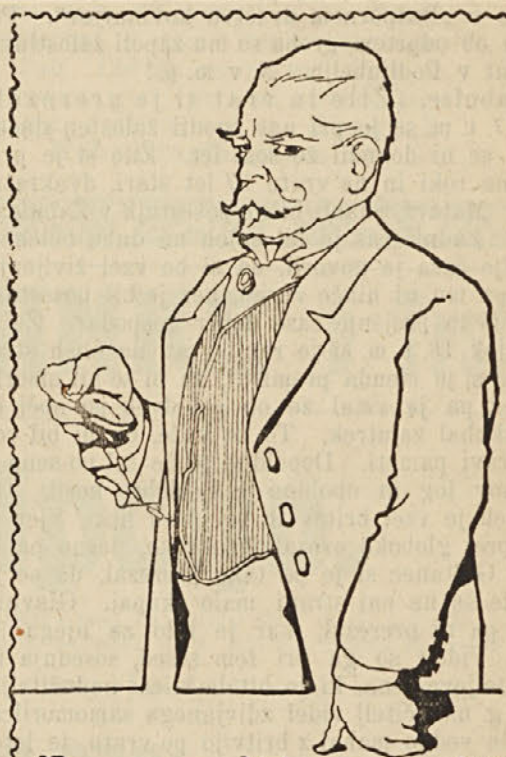
Misli in delaj vedno pošteno,
Boga in narod svoj ljubi iskreno!

Želinje pri Velikovu. Na zadnjem mesečnem shodu izobraževalnega društva je govoril g. provizor Dolinar o pomenu ljudskega štetja, moral pa je, ker je bil poklican k nekemu bolniku, skrajšati svoj govor. Drugi govornik pa je temeljito in obširno razpravljal o živinoreji. Shod je bil srednjedobro obiskan. Na svidenje na Svečnico popoldne na občnem zboru!

Občina Važenberg. (Ljudsko štetje) so izvršili pri nas števni komisari gg. Fürpaß, učitelj v Velikovcu, Kullnig, nadučitelj v Šmarjeti in Lovrenc Sturm, poštar in gostilničar v Zgornjih Trušnjah. Vsi trije so člani nemških nacionalnih društev. Kako se je štel, bo pokazal izid. Na vsak način je bilo za Slovence neugodno, da se je štetje vršilo večidel po gostilnah, kjer so izpostavljeni naši ljudje nadlegovanju raznih nemškutarskih pivcev. Posebno se mora konstatirati, da je bilo zelo neprijetno za ljudi, ki so morali k popisovanju v gostilno števne komisarja Sturma v Zg. Trušnjah. Iz Gosinj in Trpec so imeli po pol ure daleč. Ta komisar je tudi vpraševal: „Deutsch oder windisch?“ Seveda je to poniževalno. Ko ga je eden opomnil, da mora vprašati „slovenisch“, ker tudi v dotično rubriko ne vpiše „windisch“ ampak „slovenisch“, je odgovoril: „In Kärnten sind keine Slovenen, die sind nach Krain fort.“ Značilno, kaj ne? — Vobče se pa mora reči, da tisti, ki so se letos dali vpisati za Slovence, so res tudi

že zavedni Slovenci, ki se svojega jezika ne sramujejo in ga ne prodajo. Duhovi se ločijo. — In še drugo. Marsikateri gospodar nemškega mišljenja, je kar na lesto roko dal svoje posle vpisati za Nemce, ne da bi jih bil vprašal. Komisar jih pa tako ni mogel, ker ni bil na njihovem domu. Imamo v naši občini več takih slučajev. Seveda se ti posli zato kar čez noč še ne bodo ponemčili. Pri nas se torej ni popisoval občevalni jezik, ampak politično mišljenje!

Spodnji Dravberg. (Lutrovski veronauk.) Na tukajšnji šoli se je vpeljal za štiri lutrovske otroke, ki se vrši ob četrtkih in ga uči neka učiteljica iz Volšperga. Omenjamo, da otroci niso pravih protestantskih starišev, marveč takih, ki so šli „Proč od Rima!“ Tako skrbi za otroke od katoliške vere odpadlih starišev tisti deželni šolski svet, ki hoče za- braniti, da se slovenski otroci učijo spoznavati in ljubiti svojega Boga v svojem materinem jeziku!

Nezamudite narediti
poskus z
NOVO
voljno jedilno mastjo
Ceres

Ona je enostavno najpopolnejša
kar se jedilne masti izdeluje in
prekosi gotovo največja pričako-
vanja.

Prevalje. (Pristova skrb.) Župan Pristov še vedno ne more spati zaradi naše slovenske posojilnice. Zato mu nakratko odgovarjamo, da se iznebi vseh tozadevnih skrbi najlažje s tem, da — plača!!

Prevalje. („Tajna občinska seja.“) Vedno se je govorilo, kako bogata je naša občina. Sedaj pa, ko smo prišli na sled, da tiči v precejšnjih dolgovih, je to hvalisanje prenehalo in gospodje, ki stoje občini na čelu, so povsili svoje glave. Kako plačati dolgove, so se vprašali in najmodrejšemu med njimi je šinila „amerikanska“ misel v glavo: Zadnji „Interessantes Blatt“ prinaša sliko amerikskega milijarderja Andreja Carnegie, ki je zapustil za pospeševanje svetovnega miru celih 50 milijonov. Naredimo v naši občini mir, da bomo smeli nemškutariji nemoteno gospodariti nad vedno bolj se zavedajočim slovenskim ljudstvom in potem dobimo ogromne amerikske ustanove, najmanj toliko, da pokrijemo občinske dolgove. Če pa hočemo imeti mir, moramo napovedati najprej vojno temu preklicanemu Štrifofu. Če njega porazimo in zapodimo iz naše občine, potem bo mirna Bosna in iz srečne Amerike bodo prišli celi kupi širokih dolarjev. Zato je sklical župan Pristov k tajni seji ves svoj generalni štab, da se posvetuje, kako in kaj. Soglasno se je sklenilo, da mora kaplan Štrifof zapustiti prevaljsko ozemlje, če ne, bo joj! In župan Pristov je poslal na višja mesta tozadevni ultimatum. Najlepše pa še pride, če povemo, da se je ta „tajna seja“ vršila samo v Pristovovi bujni domišljiji in oni strašni „soglasni

sklep" porodil samo v njegovih razgretih možganih, kajti drugi odborniki o tej seji sploh ničesar ne vedo. Kaj že piše o odpadnikih nemški učenjak Adolf Bartels?

Prevalje. (Igra.) Naša vrla dekleta so se naučila lepo petdejsko igro „Raz Marijino srce“, in jo uprizorijo na Svečnico popoldne po blagoslovu. S tem hočejo ustreči želji slov. občinstva, ki hoče videti zopet res kaj lepega in poučnega.

Prevalje. Naš visokospoštovani g. župnik, kn. šk. duhovni in konzistorialni svetnik Ant. Kesnar so po dolgem času v toliko okrevali, da morejo v svoji sobi že maševati. Bog jim daj kmalu popolno zdravje!

Podlublje. (12. februarja) priredimo tudi mi pustno veselico. Na sporedu je med drugim igra „Pri Miklovih“ in šaljivi nastopi. Kakor vselej, tudi tokrat upamo zadovoljiti naše slavno občinstvo.

Podlublje. (Smrt) je pobrala iz naše sredine vrlega in zavednega moža, delavca Jaka Pajnter, ki je dolgo časa opravljal službo tajnika v „Podpornem društvu kovinarjev“. Pri hiši in ob odprtem grobu so mu zapeli žalostinke, prvič v Podlublju. N. v m. p.!

Žabnice. (Žile in vrat si je prerezal.) Dne 17. t. m. se je pri nas zgodil žalosten slučaj, kakeri se ni dogodil že šest let. Žile si je prerezal na roki in na vratu 57 let stari, dvakratni vdovec Matevž Šnabl, hišni posestnik v Žabnicah št. 69. Zadnji čas je bil sploh na duhu bolehen. Že dalje časa je govoril, da si bo vzel življenje, česar pa mu ni nihče verjel, ker je bil posestnik dveh hiš in prejšnje čase dober gospodar. Že v pondeljek 16. t. m. si je ranil vrat na obeh straneh, pa si je menda premislil, da bi se bil umoril. V torko pa je vstal že ob pol dveh po noči in si je skuhal zajutrek. To že kaže, da ni bil več pri zdravi pameti. Dopoldne je še šel po seno v Martinov log in opoldne je še dobro kosil. Ob pol dveh je vzel britev in šel pred hišo, kjer si je najprej globoko urezal levo roko, desno pa le malo. Goltanec si je pa tako prerezal, da se je držal le še na eni strani malo skupaj. Glavnih žil si pa ni prerezal, kar je bilo za njega še sreča. Videli so ga pri tem sosed, sosednja in nadučiteljeva žena, ki je hitela klicat nadučitelja. Ko je g. nadučitelj videl zdvižanega samomorilca, ki je še vedno mahal z britvijo po vratu, je letel po g. župana in občinskega slugo. Ti so prihiteli in izvili nesrečnemu britev iz rok. Prišel je tudi provizor, ki je podelil zakramente za umirajočega, ker je samomorilec kazal znamenja obžalovanja. G. župan mu je za silo zvezal roke z vrstico, da mu ni takoj odtekla kri. Med tem je prišel zdravnik iz Trbiža, ki mu je najprej žile zavezal za pestjo in zašil rane na rokah. Zašil mu je s težavo tudi goltanec in celo rano na vratu. Šival ga je celi dve uri. Zvečer so ga prenesli na železniško postajo, da bi ga prepeljali v bolnišnico. Pa komaj se je začel vlak premikati, je izdihnil. — Ponesrečil se je v zadnjem času Rosov 6 letni fant, učenec tukajšnje šole. Malo je manjkalo, da mu levega ušesa nek voz ni popolnoma odtrgal. — Umrl je dne 21. januarja Franc Frustuk, pd. Karkus. Bil je dober in veren mož in ud tukajšnje požarne brambе od prvega njenega početka. Pokopali smo ga prav slovesno. Pogreba se je udeležila tudi požarna bramba. — Zapustila nas je tukajšnja poštna ekspeditorica, ki je bila prav postrežljiva in vljudna.

Društveno gibanje.

Vogrče. Občni zbor „Šolskega društva“ se preloži.

Podravlje. Izobraževalno in tamburaško društvo „Sloga“ priredi v nedeljo, dne 5. februarja po blagoslovu popoldne ob 1/2 3. uri v Vošpernikovi gostilni svoj letni občni zbor s sledečim sporedom: Govor. Poročilo odbora. Pobiranje udnine. Volitev odbora. K obilni udeležbi vabi odbor.

Želinje pri Velikovu. Na Svečnico popoldne po blagoslovu se vrši II. letni občni zbor „Kat. slov. izobraževalnega društva na Želinjah“ v župnišču. Na sporedu so: 1. volitev novega odbora, 2. poučni govor in deklamacije, 3. deklška igra „Ljudmila“ v petih dejanjih, 8. slučajnosti. Vstopnina za člane 20 vin., za nečlane 30 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

Dobrlavas. Kat. slov. izobraževalno društvo v Dobrlvasi priredi na Svečnico, dne 2. svečana, popoldne po blagoslovu ob 3. uri mesečno zborovanje. Spored: 1. Pozdrav. 2. Igra: „Marijin otrok“. Vstopnina: Sedeži 40 vin., stojišča 20 vin. Zaradi krasne vsebine igre pričakuje obilne udeležbe odbor.

Prevalje. Kat. slov. izobraževalno društvo priredi na Svečnico popoldne ob 3. uri pri Šteklju zborovanje. Spored: Poučljiv govor; igra: „Raz Marijino Srce“; tamburanje in prosta zabava. Vstopnina kakor navadno. Ker je čisti dobiček namenjen za novo gledališko obleko, se preplačila hvaležno sprejemajo. Slovenci in Slovenke, pridite od blizu in daleč. Odbor.

Slov. kršč. soc. delavsko društvo za Črno priredi dne 1. svečana zvečer in 2. svečana popoldne pri Drofelniku v Črni dve pustni predstavi s petjem. K obilni udeležbi vabi odbor.

Cerkvene vesti.

Prestavljen je č. g. Jožef Kleinlercher, kaplan v Kotarčah (Guttaring) kot provizor v Zwickenberg.

Razpisana je do 3. sušca t. l. župnija Zwickenberg (patron verski zaklad).

Tržne cene v Celovcu

19. prosinca 1911 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg		80 litrov (biren)	
	od do		K v	
	K	v	K	v
Pšenica	17	50	18	60
Rž	17	44	18	50
Ječmen	17	—	17	50
Ajda	17	—	17	50
Oves	17	—	17	50
Proso	—	—	28	57
Pšeno	—	—	16	30
Turščica	—	—	16	30
Leča	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	8	44
Deteljino seme	—	—	—	—
Seno, sladko	6	50	7	50
„ kislo	4	—	6	—
Slama	4	—	5	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28
Smetana, 1 „	—	60	1	20
Maslo (goveje)	3	—	3	20
Surovo maslo (putar), 1 „	3	—	3	60
Slanina (špeh), 1 „	2	20	2	40
„ surova, 1 „	1	90	2	10
Svinjska mast	2	20	2	30
Jajca, 1 par	—	24	—	26
Piščeta, 1 „	2	40	2	60
Race	—	—	—	—
Kopuni, 1 „	8	—	10	—
30 cm drva, trda, 1 m ³	3	20	3	60
30 „ „ mehka, 1 „	2	90	3	10

Živina	Počrez		100 kilogramov				Priglasilo	Prodalo
			žive vage		zaklana			
	od	do	od	do	od	do		
	v k r o n a h							
Konji	—	—	—	—	—	—	—	
Biki	—	—	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	—	
„ za vožnjo	420	542	88	—	—	6	4	
Junci	322	—	—	—	—	1	1	
Krave	360	582	72	—	—	27	14	
Telice	314	—	—	—	—	1	1	
Svinje, pitane	—	—	—	—	140 150	86	86	
Praseta, plemena	20	52	—	—	—	88	62	
Ovce	—	—	—	—	—	—	—	

Kaj je novega po svetu.

Deželni šolski svet štajerski je odobril otvoritev od „Slovenske Straže“ ustanovljenega otroškega vrta v Šmarjah pri Jelšah.

Kathreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po ceni in zdrava.

Napad na cesti iz Celja na Laško. Neznani potepuh je napadel na cesti pri Tremerjah posestnika Košca. Pridružil se mu je in na samotnem kraju, potegnil nož, zgrabil Košca za vrat in zahteval od njega denar. Košec se mu je izvil in zbežal. Napadalec je letel za njim; ko so začeli vpiti na drugem bregu Savinje delavci, ki so to zapazili, se je splasil in zbežal. Orožniki ga še niso izsledili.

Sankališče na Bledu. Nabavili smo si sankališče iz vrh Straže proti jezeru, katero je čez pol kilometra dolgo in ima krasne kurve in lepo strmino ter mirni izhod proti koncu proge. S proge je krasen razgled na jezero proti Julijskim alpam in Karavankam ter po blejski okolici. To sankališče se je otvorilo v nedeljo, dne 15. januarja t. l. in je bilo prav izrtno obiskano. Med raznimi domačini bili so tudi tujci iz Trsta, kateri so se izbornu zabavali in izjavili, da je ta proga zelo lepa ter se v tej dolžini, kakor je, prav lahko meri z sankališčem v Bohinjski Bistrici, rekli so celo, da je deloma lepši, katero sodbo pač tujcem prepuščamo. Sankališče gre večinoma po svetu posestnice vile Rosenberg, preblagorodne gospe Roze Focka, soproge c. kr. notarja v Ljubljani, in katera nam je dovolila rade volje rabo te proge, kar zadene njen svet. Na tem mestu ji izrekamo prav pristrčno hvalo. — To sankališče bode urejevalo društvo za povzdigo prometa tujcev na Bledu, katero bode prav malo vstopnino računalo za uporabo sankališča tako domačim kakor tujcem. — Jezero je že delom zamrznjeno in ko bode zanesljiv led pokrival jezersko gladino, potem mislimo napraviti veliko zimsko veselico z godbo na ledu, kakor smo jo priredili pred nekaj leti in katere se je čez 800 ljudi udeležilo. Imeli smo vojaško godbo in izvožeki so tujce vozili na saneh po kakor steklo gladkem ledu.

Kufeke Prve avtoritete tuzemstva in inozemstva priporočajo „Kufeke“ kot najboljšo živilo proti bljevanju, driski, črevesnem katarju itd.

Lov protestantov na rusinske Avstrijce v Kanadi. „Katholische Kirchenzeitung“ poroča o nezaslišanem postopanju protestantov v Ameriki, ki lovijo rusinske katoličane. Leta 1910. je obiskal na papeževo povelje rojake v Ameriki nadškof Ivovski, Andrej Szeptycki, metropolit s sveto stolico združenih grško-rusinskih katoličanov v Galiciji, in je bival tudi v zahodnem delu Kanade, kjer so se v velikem številu nasekali Rusini. Po vizitaciji je nadškof javno izrazil svoje ogorčenje nad neodpustljivimi zvijačami, s katerimi so skušali in še skušajo protestantovski pridigarji odvrniti rusinske katoličane od njihove cerkve in vere. Katoliški časniki v Kanadi so objavili sledečo nadškofovo izjavo: „Poročali so nam, da so si protestanti izbrali naše ljudi za

Ako imate deklice ali dečke

ki doraščajo, dajte jim brez odlašanja Scott-ovo emulzijo. Opazili boste kmalu, da izgubljajo slabost in da niso samo čvrsti, ampak tudi živahni in veseli. V Scott-ovi emulziji se nahajajoče in najbolj učinkujoče ribje olje je prosto zoprnega okusa in zelo lahko prebavno, pridobitev, ki jo je pripisovati posebnemu načinu Scott-ovega pripravljanja.

Pa še več:

Scott-ova emulzija

je, kakor potrjujejo zdravniki in bolniki, bistveno bolj učinkujoča kot navadno ribje olje. En poskus Vas bode gotovo zadovoljil.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Poživiljenje krvnega obtoka, pospeševanje živčnega delovanja, utrjenje kože proti prehlajenju
se doseže, če rabimo

Za umivanje glave, ust, oziroma zobov
in za olepšanje polti
je neobhodno potrebno

Diana-francosko žganje.

Vaš zdravnik

Vam rad priporoči Diana-francosko žganje vsled njegovega razkužilnega in hkrati oživljajočega učinka, kojega glavni vzrok je primes — Mentola. — Glavna snov Diana-francoskega žganja je najfinejši, dvakrat ohlajeni vinski destilat.

Zgorajšnja varstvena znamka Vas štiti pred prenebrambami. Zahtevajte pri nakupu le pristno Dianafrancosko žganje in pazite na to, da bo imela steklenica vtisnjeno ime „Diana“, zamašek in plomba z gornjo varstveno znamko.

Domač prijatelj

v pravem pomenu besede se sme imenovati naše Diana-francosko žganje vsled svojega izvrstnega učinkovanja in svoje mnogostranske porabljivosti. Cena male steklenice K — 50, srednje steklenice K 1:20, velike steklenice K 2:40. Dobiva se povsod, kjer ne, naravnost od tovarne francoskega žganja, društva z o. z., Dunaj, I., Hohenstauffengasse 3r.

V. emisija delnic JADRANSKE BANKE v Trstu.

Vabilo na subskripcijo.

V preteklem letu je izvršil upravni svet Jadranske banke v Trstu le deloma sklep obnove zbor z dne 14. marca 1909 s tem, da je izdal 2500 delnic à K 400.—, to je K 1.000.000.— nom. in povišal na ta način delniško glavnico našega zavoda na K 4.000.000.—. Tozadavna subskripcija je imela tak uspeh, da ni bilo niti mogoče zadovoljiti vseh subskribentov.

Razvoj poslov Jadranske banke v preteklem letu je napotil upravni svet, da je sklenil v seji dne 28. decembra 1910, povišati v smislu pooblaščenja navedenega obnove zbor delniško glavnico za nadaljna dva milijona kron in izdati v to svrhu

5000 delnic à K 400.—, t. j. K 2.000.000.— nom.

po nižje navedenih pogojih.

Z izvršitvijo tega sklepa se bo povišala delniška glavnica našega zavoda na K 6.000.000.—, tako, da bo postala Jadranska banka največji avstrijski jugoslovanski bančni zavod. Bilančni uspeh preteklega leta odgovarja percentualno uspehom prejšnjih let, vključno temu, da je bil četrti milijon šele od 1. junija 1910 zavodu na razpolago. Zato namerava upravni svet predlagati obnovo zboru izplačanje zopet iste, t. j. 6%—ne dividende za preteklo leto in dotirati z večjim zneskom rezervne fonde, kateri bi se na ta način, upoštevaje ažio nove emisije, kmalu podvojili. Tudi ni izključeno, da bo obnovo zbor z ozirom na bilančni rezultat zahteval povišanje dividende. V zadnji seji upravnega sveta se je sklenilo tudi, zahtevati od vlade dovoljenje za nadaljno povišanje delniške glavnice do zneska K 12.000.000.— in spremeniti v tem smislu pravila Jadranske banke.

Za V. emisijo delnic Jadranske banke v Trstu veljajo sledeči pogoji:

a) **imejtelji delnic prejšnjih emisij** imajo pravico prvenstva (opcije) in sicer so upravičeni, zahtevati na podlagi vsakih 2 delnic 1 delnico nove emisije **po kurzu K 425.— za delnico**;

b) **delnice, katere eventualno vsled neizvršitve opcijske pravice preostanejo**, so na razpolago novim subskribentom in tudi imejteljem starih delnic, v kolikor bi podpisali večje število delnic, nego jim na podlagi opcije pripada, **po kurzu K 445.— za delnico**.

Prijave za nove delnice se sprejemajo do 15. februarja 1911 in je treba vplačati za vsako podpisano delnico takoj pri subskripciji K 200.— kot prvi obrok in ob enem kavcijo, ostanek pa — upoštevaje svoječasno položeno kavcijo — po repartitiji delnic, katere izid se vsakemu subskribentunaznani najpozneje do 15. marca 1911.

Nove delnice participirajo že na dobičku za leto 1911 in zato morajo se vplačati 5%—ne obresti od nom. zneska od 1. januarja t. l. do dneva izplačila. Od vplačanega prvega obroka, oziroma kavcije odobri banka subskribentom tudi 5%—ne obresti. Subskribentom je dovoljeno vplačati takoj pri subskripciji celi znesek podpisanih delnic.

Kurzni dobiček (ažio) pripade kakor že zgoraj omenjeno, po odbitku stroškov in pristojbin nove emisije, **rezervnemu zakladu banke**.

Upravni svet je določil za V. emisijo delnic skoraj isti kurz, kakor je veljal za IV. emisijo z namenom, da bi omogočil subskribentom, na katerih prijave se s. č. ni mogel opirati, nabavo delnic pod ugodnimi pogoji in bi pridobil Jadranski banki z določenjem nizkega kurza nadaljne interesente.

Prijave na nove delnice se sprejemajo:

V TRSTU: pri blagajni banke.

V OPATIJI: pri blagajni banke.

V DUBROVNIKU: pri Hrvatski vjeresijski banki in njenih podružnicah v Šibeniku, Zadru in Spljetu, in pri Dubrovački trgovački banki.

NA DUNAJU: pri Živnostenski banki pro Čechy a Moravu, pri Osrednji banki čeških hranilnic in Češki industrijalni banki

V LJUBLJANI: pri Ljubljanski kreditni banki in njenih podružnicah v Celovcu, Spljetu, Sarajevu in Gorici, in pri Trgovsko-obrtni banki.

V PRAGI: pri Živnostenski banki pro Čechy a Moravu, pri Osrednji banki čeških hranilnic in Češki industrijalni banki.

V SPLJETU: pri Prvi pučki dalmatinski banki.

V SUŠAKU: pri Banki i štedionici za Primorje in njenih podružnicah na Reki in v Bakru.

V ZAGREBU: pri Prvi hrvatski štedionici in njenih podružnicah v Varaždinu, Osjeku, Vel. Gorici, Sisku, Virovitici, Cerkvenici, Reki, Zemunu, Belovaru, Delnicah in Kraljevcu.

Pri navedenih subskripcijskih mestih morajo se tudi deponirati stare delnice v svrhu izvršitve opcijske pravice.

Za slučaj, da javna subskripcija prekorači znesek nove emisije, pridržuje si upravni svet pravico repartitije delnic med subskribente.

Upravni svet Jadranske banke v Trstu.

Opomba: Jadranska banka pošlje vsakemu interesentu na zahtevo položnice avstrijske ali ograde poštne hranilnice, tako, da more slediti pošiljatev denarja brez vseh stroškov za subskribenta.

V svrhu izvršitve opcijske pravice zadostuje predložiti samo plašče delnic (delnice brez kuponskih pol.)

žrtev; treba je bilo pa priti sem osebno, da je bilo mogoče presoditi dalekosežnost tega zla. Našel sem, da misijonske družbe (protestantovske) plačajo nekoga, ki razume in govori rusinski jezik, da opravlja navidezno (seveda neveljavne) maše, spoveduje, deli zakramente, in kar je najbolj čudno, da javno in v pričo vseh, da se sleparija popolnoma posreči, pobožno moli za svetega očeta. To je sramotno. Dobromisleči, pošteni protestanti ne delajo kaj takega. To zna pač uničiti vero naših ljudi, ki nimajo svojih duhovnikov in svojega obreda; toda iz njih bodo postali samo brezverci in povrh še slabi državljani. Kanada bi tega ne smela dovoliti. Mi hočemo, da bodo naši ljudje dobri državljani, dobri kristjani in dobri Kanadijci, in zato naj bi to proselitovstvo (lov za drugo vero) prepovedali. Znan

nam je slučaj, da je neki ruski jud dobil denar in zato opravljal ceremonije mašujočega duhovnika in tako goljufal ljudstvo. — Je li to tisti čisti evangelij, za katerega se pri nas na Koškem ogrevajo gotovi Nemci?

Listnica uredništva.

F. R. v L. Prejel, pa iz posebnih vzrokov ni za objavo. Pozdravljeni!

Jožef Božič v Celovcu

Beljaška cesta števil. 14

priporoča svojo trgovino s špecerijemskim blagom ter deželni pridelki kakor svojo bogato sortirano zalogo z najboljšim blagom in z najtočnejšo posrežbo.

Prečastitim župnijskim uradom priporoča patentirano olje za večno luč, posebno fino kadilo, francoski stenji itd. Naročila se tudi sprejemajo v Pavličevi ulici št. 7.

Pozor!

Slavnemu občinstvu priporočam ravnokar na novo izšle slovenske gramofonske plošče

25 cm premer, na obe strani svirajoče, komad od K 3.— do K 3.50.

Obenem tudi priporočam najboljše in najtrpežnejše

avtomatične gramofone,

posebno za gostilničarje koristne.

Se priporočam za cenjena naročila

Ivan Bajželj, Ljubljana, Kolizej.

Zahtevajte „Mir“ po vseh gostilnah!

Zahvala.

Za premnoge dokaze ljubeznivega so-
čutja povodom smrti gosp. profesorja

Josipa Apih

se vsem prijateljem in znancem preiskreno
zahvaljuje

žalujoča rodbina Apihova.

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice za občine Škofiče, Loga-
ves, Št. Ilj in Otok
v Škofičah,

ki se vrši

na Svečnico, 2. februarja 1911, ob 3. uri popol-
dne v posojilniških prostorih.

Spored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskih pregledovalcev in odo-
britev računskega zaključka za l. 1910.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Slučajnosti.

Odbor.

Zahvala.

Za mnoge dokaze sočutja povodom
smrti gosp. profesorja

Josipa Apih

se vsem prijateljem iskreno zahvaljuje

Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Hranilnica in posojilnica za Vovbre,
Sv. Štefan in Klošter,
registrirana zadruga z neomejeno zavezo,
vabi vse odbornike in ude na

izredni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, dne 29. januarja 1911, ob 10. uri do-
poldne, v župnišču v Vovbrah.

Sklepalo se bo o obrestni meri in volilo se
bode načelstvo. Lahko pridejo v pretres tudi
drugi predlogi ali nasveti. Pridite vsi!

Ivan Povšnar, načelnik.

Največja trgovina z oblačilnim blagom
v Celovcu.

Zaradi poznejše oddaje trgovine redka
prilika: Akoravno se je zadnji čas blago
silno podražilo in se bo še veliko podražilo,
prodajam od 10. februarja 1910 začenši blaga
za več kot 250.000 kron pod tovarniško ceno.
Za trgovce in krošnjarje, krojače in
šivilje še poseben popust. Prosim za
obilni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Anton Renko, posestnik,

ogel Kramerjeve ulice in Novi trg v Celovcu.

Vabilo

na

= občni zbor =

katerega božimela

Bekštanjska posojilnica v Ločah

na Svečnico, 2. februarja, popoldne ob 3. uri
pri Pložu v Ločah

po naslednjem redu:

1. Poročilo o delovanju posojilnice v prete-
čenem letu in odobrenje letnega računskega za-
ključka.

2. Razdelitev čistega dobička.

3. Razni nasveti.

Vabi vse zadruženike

ravnateljstvo.

Louske puške

vseh sestav, priznano
delo prve vrste, z
najboljšim strelnim
učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Vabilo

na

III. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Borovljah

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši

na Svečnico, dne 2. februarja 1911, ob 3. uri
popoldne, v uradni hiši pri „Bundru“ v Borovljah.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju.
2. Računsko poročilo in odobritev letnega
računa.
3. Sklep glede čistega dobička.
4. Razni nasveti.

K obilni udeležbi vabi vse zadruženike

načelstvo.

Kovaškega učenca

sprejme takoj

Ferdinand Pičko,

kovaški mojster v Pliberku (Koroško).

Namesto 40 kron, samo 6 kron.

Priložnostni nakup.

Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, pristna,
zelo lepa, 16 cm dolga dlaka, s staro-
srebrno Hubert-čevko, s premikajočim
oklepom in vijakom, skupaj samo 6
kron. Dlaka in obroč pod jam-
stvom pristna. Priložnostni nakup,
razpošilja po povzetju in colnine prosto-
izdelovalec gamsovih brad

Fenichel, Dunaj, IX., Altmütter-
gasse 8/VII.

Mnogo priznanih pisem.

Bolečino olajšati,

vnetje in ponesnaženje rane se lahko prepreči samo
z antiseptično vplivajočim obvezilnim sredstvom.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlažno mazilo, takozvano
praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo.
To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in po-
spešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu
K 3-16 se pošljejo štiri pušice, za
K 7- pa 10 pušic poštne prosto
na vsako postajo avstro-ogrsko
monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelova-
telja, ceno in varstveno znamko.
Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in k. dvorni dobavitelj

lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

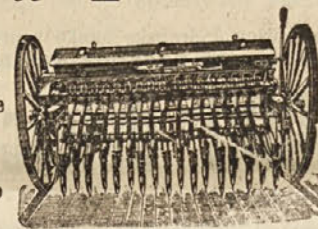
Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

Mayfarth-ovi sejalni stroji**„Agricola“**

SO
najboljši!

za vse vrste
semen.

Enakomerno
sejanje.

Model 1911
že dolgo iz-
kušen.

Močen, soli-
den sestav.
Čisto lahko
postavitev
in
izpraznitev

Tovarne poljedelskih strojev, livarn železa in
fužin na paro

Ph. Mayfarth & Co. Dunaj
II./1 Taborstrasse št. 71.

Etabilirano 1872.

1500 delavcev.

Natančni ilustrirani ceniki zastoj. — Zastopniki in pre-
prodajalci se želijo.

: Hotel Trabesinger v Celovcu :

Velikouška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in po zimi
zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne
jedi, dobro pijačo po ceni.

Veliko dvorišče za vozove in tričrleže za konje.

Za zabavo služi

kegljišče, po zimi zakurjeno.

Po leti sedi na senčnatem vrtu.

V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko
družbo, posebno v sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus. Lastnik: Ivan Millonig.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 5.000.000.

Rezervni fond K 450.000.

Denarne vloge
obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge
do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje

srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

— Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljetu,
Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček
300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8- za kom.
Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na
leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vpla-
čevanje po K 10- za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.